

bb.21. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980.
április 4-én zárásig

zsu pr

1980. április 4.

1. Lottó
2. magyar szolidaritási bizottság küldöttsége
3. zenés őrségváltás
4. kórustalálkozó
5. a mecsekben hőeső
6. időjárás
7. üdvözlő távirat
8. díszszemle
9. fiatalok felvonulása
10. nagypénteken mossa a holló a fiát
11. munka a földeken
12. ünnepi rendezvények az országban
13. kiállítások
14. művészet és ifjuság
15. úttörőszövetség delegációja
16. elhunyt pernye andrás
17. szovjet flotilla
18. molière bemutató
19. szerk.figy. /a 16-ra/
20. fogadás az országházban
21. hírjegyzék.

/mti/

-. -

20.30/p

-22-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: fehér péter

h/20⁴⁰

MTI

60.008
Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. április 5. s z o m b a t

bb.1. etika az egészségügyben - budapesti körkép

i/az/tr/dg/zsu hgy

1980. április 5.

az egészségügyi intézményekben működő etikai tanácsok munkáját vette górcső alá a fővárosi tanács egészségügyi főosztálya. az értékelés tapasztalati szerint a testületek tavaly széles körben vizsgálták a többi között a Kórházi beutalások rendjét, az orvosok, a nővérek, s a betegek kapcsolatát, a különböző gyógyintézeti, kórházi osztályok közötti együttműködést, a műtétek megosztását a sebészorvosok között. különös gondossággal örködtek az írott s íratlan szabályok megtartásán a iv.-xv. kerületi egyesített felnőtt gyógyító-megelőző intézményben, a weil emil kórházban, s rendelőintézetben, az istván és a bajcsy-zsilinszky kórházban és rendelőintézetben.

az etikai tanácsok munkáját elemezve megállapítható, hogy már működésük ténye is kedvező hatású, megmutatkozik ez a betegellátás javuló színvonalában. persze túlzott derülátásra sincsen ok egyelőre. akad sötétebb tónus is a képen.

/folyt.köv./

-1-

bb.1./etika ...folyt./zsu

mint minden más munkakörben dolgozók között, az orvosok közt is lehet hanyag, felelőtlen ember - jelzi ezt a tavaly hozott 11 fegyelmi határozat. csak hogy a gyógyítás szolgálatában állókat élesebben éri a kritika, ha vétének, hiszen munkájuk a közfigyelem középpontjában áll és általában közmegebecsülésnek örvend.

budapesten több mint tizezer orvos gondódik a betegek ellátásáról, a főváros szakorvosi rendelőintézeteiben naponta 70 ezernél többen fordulnak meg, majd harmincezer beteget kezelnek a kórházakban, s nemigen akad néptelen körzeti orvosi rendelő. a statisztika bizonyítja tehát, hogy igen csekély számban éri kifogás a gyógyítók munkáját. de ez sem elhanyagolható.

több esetben adott panaszra okot a pályakezdő orvosok, s más fiatal egészségügyi dolgozók munkája, viselkedése. néhány etikai tanácsban javasolták is: az oktatásban fordítsanak nagyobb gondot a magatartás kérdéseire, a nevelésre. ez egyszersmind a munkahelyek feladata is. visszatérő jelzés, hogy a betegek rossz közérzetének oka legtöbbször az együttérzés hiánya és a szakdolgozók türelmetlensége. a kirívó fegyelmezatlenség viszonylag ritka, minősége miatt - pénzt kért betegektől -, s néhány esetben előfordult, hogy a nővér a betegek előtt rágalmozta az osztály orvosát, igyekezett csorbitani más osztályok orvosainak tekintélyét. ezekben az ügyekben az intézmények vezetői szigorúan eljárak, elemezték az előzményeket, levonták a megfelelő következtetést.

az egészségügyi intézmények - az etikai tanácsok közreműködésével - sokféle módon kísérlik meg a betegek megfelelő tájékoztatását. az orvosok, egészségügyi dolgozók, betegek kapcsolatáról számos cikk jelenik meg a különböző üzemi lapokban, több kerületben fogadja a betegeket az egészségügyi intézmények bejáratánál elhelyezett „vöröskeresztes postaláda”, amelybe a véleményüket, kérelmüket, javaslataikat tartalmazó leveleiket bedobhatják. s a betegektől és a gyógygyulaktól érkező üzenetek nem maradnak válasz nélkül, sem szóban - írásban -, sem tettekben./mti/

.-

-2-

bb.2. műveltebb szakmunkástanulók

t/dg/pá/dg/zsu hgy

1980/ április 5.

a szakmunkástanulók műveltségét gazdagító ugynevezett közismereti tantárgyak új tanterveit két évvel ezelőtt vezették be az oktatásban. alkalmazásuk tapasztalatait áttekintve az országos pedagógiai intézetben most megállapították: az új nevelési és oktatási tervek előrelépést jelentettek, korszerűen foglalják össze a tudományos ismereteket, s érvényesülnek bennük a pedagógia új eredményei is.

a magyar nyelv- és irodalom nyelvi óráinak középpontjában például a korábbi nyelvtanítás helyett a nyelvhasználatra nevelés áll. az ismeretekhez a diákok a mindennapos beszédhelyzetek elemzése alapján jutnak el a korábbinál lényegesen több a szöveg megértést és a szövegalkotást szolgáló szóbeli és írásbeli gyakorlat is.

az irodalom a szakmunkásképző intézetek egyetlen művészeti tantárgya ma is, s így az irodalomon kívül az irodalomórán nyerneket betekintést a diákok a társművészetekbe, elsősorban a képzőművészet titkaiba is. kedvező tapasztalat, hogy az órák középpontjában a műalkotás-elemzés áll, s ez a módszer a korábbinál jobban felkelti a tanulók érdeklődését a művészetek iránt.

a tanulók tudása a tantervi követelményekhez mérten elfogadható szintű - erre a következtetésre jutottak az opi-ban az óralátogatások, a szakfelügyelők jelentései, a szakmai tanácskozásokon elhangzottak és a nevelőkkel folytatott személyes beszélgetések alapján. változatlanul kevés idő jut a szakmunkásképzőkben a közismereti tantárgyakra, s a pedagógusok e rövid időt igyekeznek a lehető legeredményesebben kihasználni. érvényes ez a többi között a történelem és társadalmi ismeretek tantárgya is. a tapasztalatok összességében itt is kedvezőek, s különösen örvendetes, hogy a tanítási órák - nevelés központúak. a történelem-órákon jelentőségének megfelelően előtérbe került a világnézeti nevelés és a szemléletformálás. a tananyag és ennek tanórai feldolgozása azonban elsősorban az értelemre hat, nincsenek kihasználva az érzelmi, valamint az értelmi-érzelmi nevelés egységének tartalékai. a tanulók is aktívabbak a történelemórákon, ez azonban természetesen összefügg azzal, hogy milyen ismereteket, történelmi műveltséget hoztak magukkal az általános iskolából. sokuknál ez rendkívül hiányos.

/folyt.köv./

-3-

bb.2./műveltebb ... folyt./zsu

a szakmunkásképző intézeti matematika az általános iskolai korszerű és nemzetközileg is elismert matematika-oktatásra épül, s ennek kedvező hatása teljességében csak később lesz mérhető. a tanulók e tárgyból is nagyon különböző tudásmennyiséggel kezdik meg a középfokú iskolában tanulmányaikat, s ezért az első évfolyamok matematika-tanáraira nagy teher hárul. általában eredménnyel törekszenek a tudásbeli különbségek kiegyenlítésére, s ennek a többi között azért is van nagy jelentősége, mert a diákoknak matematikai ismereteiket a szakmai órákon alkalmazniuk kell.

a fizika, a testnevelés és az osztályfőnöki órák tapasztalatai sem térnek el lényegesen az elmondottaktól, így az új közismereti tantervek nyomán - erre utal az összefoglaló - várható, hogy az intézetek a korábbinál műveltebb szakmunkásokat bocsátanak ki./mti/

-. -

bb.3. korszerű növényvédőszer

i/jt/tr/pp/zsu hgy

1980. április 5.

a termelők és a feldolgozó ipar az elmúlt években gyakran került vitába az egyik legfontosabb tartósítói ipari alapanyag, a zöldborsó minősége miatt. a károkat legtöbbször a bagolylepkehernyők okozzák, a veszedelmes növényi kártevők irtása ugyanis nem mindig sikerült. nehezítette a védekezést, hogy 6 féle lepkefajta veszélyezteti az ültetvényeket, és rajzási időpontjuk különböző. nem egységes a különféle zöldborsófajták virágzási ideje sem, márpedig ilyenkor a legveszélyesebb a kártevők.

a chinoin gyógyszer - és vegyszeti termékek gyára nagyhatású készítményeket kínál a mezőgazdasági nagyüzemeknek az idej védekezésére. az ekalux elnevezésű készítmény többféle változatban kerül forgalomba. az egyik típus repülőgéppel is kijuttatható a zöldborsóföldekre, és így elkerülhetik a növényvédő gépek ugynevezett taposási kárát, a gyár nagy tételekben állítja elő azt a vegyszert, amelyik a kifejlett hernyók elpusztítására is alkalmas. a szakemberek szerint a nagyhatású készítményekkel „tisztán”, lehet tartani a zöldborsó földeket, ami egyaránt előnyös a termelőknek és a feldolgozóknak./mti/

h
-. -
-4-

bb.4. ikarus összeszerelő üzem épül mozambikban

i/sz-zz/pp/zsu hgy

1980. április 5.

magyar autóbusz összeszerelő üzem épül mozambikban egy, a napokban aláírt szerződés értelmében. a megürt, az ikarus és a mozambiki ipari és energiaügyi minisztérium között létrejött megállapodás szerint a kelet-afrikai országban eleinte évi 50 járművet készítenek, de öt éven belül ez a szám eléri a 250-et. a szerződés jelentőségét növeli, hogy a két ország között ez az első gyártási kooperáció, amely elősegíti, és gyorsítja a mozambiki ipar fejlesztését.

a távoli országban már számos magyar autóbusz járja az utakat, a fővárosban, maputóban 50 csuklós busz segíti a tömegközlekedést, s az idén további 70-et szállítunk beira és matola városokba.

az ikarusnak ez az ötödik összeszerelő üzeme külföldön, eddig irakban, kubában, angolában és malgasban létesültek magyar autóbuszgyárak. a mozambiki üzemben egyébként jobb-kormányos járművek készülnek, s így jó lehetőség kínálkozik más kelet-afrikai országokba való exportra is./mti/

-. -

bb.5. antifasiszta filmek hónapja az ndk centrumban

i/kj/dg/zsu hgy

1980. április 5.

hazánk feiszabadulásának 35. évfordulója alkalmából az antifasiszta film hónapját rendezik meg áprilisban az ndk kulturális és tájékoztató központban. a következő hetekben a deák téri kulturális centrum vendégei részére tizenöt alkalommal hat antifasiszta filmet vetítenek le. a hónap keretében mutatják be április 10-én - a farkasok közt védtelen című filmet, amely bruno apitz azonos című, világhírű regénye nyomán készült.

bemutatják az ismert rendező, konrad wolf „tizenkilenc éves voltam című filmjét, valamint a magyar származású veiczi jános alkotását, a látni akarlak benne-tekét című defa játékfilmet is, amely egy, a szovjet partizánok soraiban küzdő német antifasiszta harcát idézi./mti/

h
-. -
-5-

bb. 7. ne kínáljuk szeszes itallal a locsoló gyerekeket

i/of/rj pr

1980. április 5.

bármilyen ünnep kellemes hangulatát kellemetlenné teszi a baleset vagy betegség - gyerekeinknek tehát ezen a husvéton se adjunk egyetlen korty szeszes italt a locsolkodás fejében. „főben járó bűn”, ugyanis az ilyenforma kedveskedés a kisebb meg nagyobb locsolkodóknak, mert egészségüket ássuk alá vagy tesszük tönkre, ha akár egy pohárka borral, netán tömény itallal kínáljuk őket. sok év tapasztalatából mondják az orvosok, hogy a felnőtteknek szánt intelmet aligha lehet túl sokszor hangoztatni. gondoljunk vissza a korábbi évek elszomorító husvéti krónikájára, amikor nem egy kisfiut - volt rá példa, hogy kislányt - kellett a detoxikálóba szállítani, mert a felöltött felnőttek a piros tojás mellé néhány korty italt is adtak. a locsolók kedvességének viszonzására nincs szükség az alkohol keltette mesterkéltség jövedelére, „jópofáskodásra”, a szeszes ital mérgezést okozhat a gyerekeknek! inkább szíves szóval köszönje meg minden felnőtt a gyerekek figyelmességét.

/mti/

--

bb. 6. cigarettastop! - egészségügyi világnap április 7-én

i/of/rj pr

1980. április 5.

hallgassunk a jó szóra, és -annyi fogadkozás után - most már tényleg erős akarattal reagáljon mindenki a vészjósló orvosi felhívásra: „dohányzás vagy egészség - válasszon!”, ezt a fölöttébb „fekete-fehér”, jelmondatot írta zászlajára a magyarországot is tagjai közé soroló egészségügyi világszervezet /who/ erre az esztendőre. a valamennyi kontinens minden országára kiterjedően kezdeményezett antinikotinista kampány csúcspontja lesz az idén az április 7-i egészségügyi világnap - tájékoztatta az mti munkatársát dr. hutás Imre egészségügyi miniszterhelyettes.

/folyt.köv./
8.30 rj

-6-

bb. 6. /cigarettastop!... 1. folyt./rj

- mindenki hallott már arról - mondta-, s csak aki nem akarja, az nem hiszi, hogy egészségromboló civilizációs „passzió”, a dohányzás! e tekintetben a cigaretta, a szivar, a pipa - egykútya. dicstelen adatai statisztikáknak, hogy hazánkban mintegy négy milliárd ember vallja magát rendszeres dohányzónak, s a cigarettafogyasztás az utóbbi évtizedben megduplázódott. különösen aggasztó, hogy sok fiatal - nemegyszer kisiskolás kortól - dohányzik. elterjedt a füstölés a nők körében is, s ez már a magzati stádiumban veszélyezteti a születendő generáció egészségét. a koraszülések jelentős százaléknak a terhes nők cigarettázása az oka, s az ő gyermekeik ezért születnek a szokásosnál általában kisebb sullyal. szinte hihetetlen, de igaz: Magyarországon a lakosság évente több mint 7 milliárd forintot költ dohányzásra, ugyanannyit, mint nyers husra vagy tejtermékre és kétszer annyit, mint friss gyümölcsre, zöldségre. fejenként a cigarettapénz egy hónapban 150 forint. érdemes kinek-kinek utána számolnia!

- higgyük el - s ezek az orvos szavai -, hogy a cigarettára rászakás kezdetén, de később is a füstölés kivánásával szemben főleg magának a cselekvésnek van vonzása: a rágyujtás szertartásának, az egymás kínálgatásának, a várakozás közben lassan muló időnek, az idegesség levezetésének. orvosi tapasztalat, hogy még az enyhe dohányzás is károsítja a szervezetünket. a nikotin mérgező biológiai értelemben is idegen a szervezet számára, amelynek külön munkába kerül, hogy a bejutott mérget „ártalmatlanná”, tegye. a nikotin gyorsítja a pulzust, tehát szaporábbá teszi a szív működését. gyakran kiválthat szívritmuszavarokat; a vérnyomás kezdetben süllyed, majd nagyobb mennyiségű dohányzás után emelkedni kezd. a dohányfüst hőfokánál, kátrány- és egyéb szennyezőanyag-tartalmánál fogva a nikotintól függetlenül is káros. állandóan izgatja a nyálkahártyákat, inyorvadáshoz vezethet, idült légcsőhurutot, állandóan főleg a reggeli órákban jelentkező - köhögést idéz elő. szerepet játszik a tüdő- és a gégerák keletkezésében.

- a dohányzáskor a szervezetbe rengeteg égési termék kerül. ezek többsége a nyers dohányban még nincs meg, csak égéskor keletkezik. a dohányfüstben olyan mérgező gázok találhatók, mint a szénmonoxid, cianhidrogén, kénhidrogén, ammonia és egyéb nemkívánatos anyagok/metilalkohol, valerián savak, gyanták, viaszok, stb/. a tüdőbe kerülő füstből legelőször a nikotin szívódik fel. ez egyrészt a légzőközpontba bénítólag hat, másrészt feloldódik a nyálban és a gyomorba kerül; ugyanide jutnak azok az égéstermékek is, amelyek gyulladásozó folyamatokat, gyomornyálkahártya-sorvadást idézhetnek elő. károsítja a nikotin a többi szervet is.

okuljunk az orvosi intelmekből: ne gyujtsunk rá!

/mti/

--

-7-

8.45 rj
H 37

bb. 8. Lottó nyeremények

rj pr

1980. április 5.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a 14. játékhéten öttalalatos szelvény nem volt. négy találata 46 fogadónak volt, nyereményük egyenként 162.513 forint, három találata 4.399 fogadónak volt, nyereményük egyenként 850 forint, a kéttalalatos szelvények száma 143.990 darab, ezekre 30 forintot fizetnek. a nyeremények a nyereményilleték levonása után értendő. a közölt adatok tájékoztató jellegűek. /mti/

-.-

bb 9. zászlólevonás

t/km/rj pr

1980. április 5.

szombaton délelőtt a parlament előtti kossuth téren ünnepélyes külsőségek között, katonai tiszteletadással levonták a magyar népköztársaság állami zászlóját, amely hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére lengett árbócán.

ugyancsak katonai tiszteletadás közepette vonták le a magyar nemzeti lobogót és a munkásmozgalom vörös zászlaját a gellérthegyi felszabadulási emlékműnél. /mti/

-.-

bb 10. megkezdődött a ix. zalai kamaratánc fesztivál

tó/um pr

1980. április 5.

az ország 17 ismert táncgyűttesének részvételével szombaton a zalaegerszegi megyei művelődési központban megkezdődött a ix. zalai kamaratánc fesztivál. a háromnapos versenyre mintegy 700 táncos nevezett. a zalai táncfesztivál európa szerte híressé vált az elmúlt években. rangját mutatja, hogy a mostani találkozóra 8 európai országból, továbbá az egyesült államokból, kanadából és japánból érkeztek táncszakemberek. /mti/

-.-

- 8 -

9,55/um
Hr 1120

bb. 11. néprajzi és helytörténeti állandó kiállítás békésen

sam/rj pr

1980. április 5.

szombaton békésen, a jantyk mátyás muzeumban állandó kiállítás nyílt: a „békési hétköznapiak és ünnepek”, című összeállítás a megye legfiatalabb városának néprajzába és helytörténetébe enged betekintést. a két terem megtöltő anyag bemutatja a békésen máig jelentős háziipar szalmából, gyékényből, fából, agyagból, lenből és kenderből készült, sokszor szépen díszített, a mindennapi életben használt termékeit, fevonultatja, a helyi képviselő szobránál szebb darabjait, s - a bölcsőtől a komatálon és kelengyeládon át a kopjafáig - a nem is olyan távoli múlt tárgyi emlékeit.

békésen 1938. óta van muzeum, de az első állandó kiállítás csak 1945-ben nyílt meg, s mostanra sikerült létrehozni az állandó helytörténeti bemutató alapját képező gyűjteményt. rövidesen tovább bővül az állandó kiállítás: teljesebb lesz az ipartörténetet érzékeltető összeállítás, s helyet kap a körösök madárvilágát bemutató anyag is. még az idén megnyílik - külön épületben - a város iskola-, illetve művelődéstörténeti állandó kiállítása, s már tervezik a jantyk mátyás muzeum hajdan magtárnak használt hatalmas padlásán a békési vásárt bemutató összeállítást. /mti/

-.-

bb. 12. viharos szél, havazás a nyugati országrészen

cser/rj pr

1980. április 5.

viharos szél tombolt szombatra virradó éjszaka a nyugati országrészen. a széllelkések ereje győr és sopron térségében elérte az óránkénti 70-75 kilométert. a gyorsvonal sebességű szél, amely erősen zavarta a közlekedést, néhány helyen leszaggatta a tv antennákat és letördelte a fák ágait.

a soproni hegyvidéket hólepel borította be. már zöldelő rügyekre, koratavaszi virágokra hullott vékony hótakaró. a zord idő ellenére a természet szerelmesei benépesítették az erdei sétányokat. /mti/

-.-

11.00 rj

Hr 1125

-9-

bb. 13. hazaérkezett a szovjetunióból óvári miklós

t/jf/rj pr

1980. április 5.

szombaton hazaérkezett óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, aki az szkp központi bizottságának meghívására részt vett a hazánk felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából moszkvában rendezett magyar kultúra napjai eseménysorozaton. ugyan- csak hazaérkezett a szovjetunióból pozsgay imre kulturális miniszter, valamint az az mszbt-küldöttség, amely szakali józsefnek, az mszbt országos elnöksége tagjának vezetésével szintén részt vett az ünnepségeken.

a küldöttségek a ferihegyi fogadásánál ott volt vlagyimir jakovlevics pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete. /mti/

bb. 14. elutazott az szmbt küldöttsége

t/jf/rj pr

1980. április 5.

szombaton elutazott a szovjet-magyar baráti társaság küldöttsége, amely zinaida mihajlova kruglovának, az szkp kb tagjának, a szovjet-baráti társaságok szövetsége elnökének vezetésével tartózkodott hazánkban. a vendégek a fővárosban és egerben részt vettek a felszabadulásunk 35. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren biró gyula, az mszbt főtitkára bucsúztatta, ott volt vlagyimir jakovlevics pavlov, szovjetunió magyarországi nagykövete. /mti/

11.10 rj

-10-

H 11.50

bb. 15. elutazott a szovjet szakszervezeti küldöttség

sl/rj pp pr

1980. április 5.

szombaton elutazott budapestről az a szovjet szakszervezeti küldöttség, amely kazimiraz mackijavicsusznak, a szovjet szaktanács titkárának vezetésével tartózkodott hazánkban. a delegáció részt vett a hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségeken, s 200 magyar dolgozónak átnyújtotta a szovjet szakszervezetek elnöksége által adományozott kitüntetést. a küldöttség látogatást tett ipari és mezőgazdasági üzemekben, találkozott a magyar vagon- és gépgyár vörös csillag gépgyárának sziklai sándor szocialista brigádijával. a küldöttséget fogadta gáspár sándor, a szot főtitkára. /mti/

--

bb. 16. kiállítóterem a kaposvári kalinyini városrészben

káp/rj pr

1980. április 5.

kiállítótermet nyitott a kaposvári fazekas háziipari) szövetkezet somogy megye székhelyén, a kalinyini városrészben. hasas köcsögök, nagyméretű tálak, vázák, habán kerámiák, zománcozott edények sorakoznak a polcokon. jelenleg csaknem kétszáz terméket láthatnak az érdeklődők, s kéthavonta találkoznak az új típusú darabokkal. a kaposvári kerámiák külföldön is ismert darabjai mellett a társszövetkezetek kerámiáinak, szötteseinek bemutatását is feladatuknak tekintik. a kiállított tárgyak- néhány egyedi termék kivételével - megvásárolhatók, sőt, rendelésre a kívánt terméket külön is elkészítik a kerámikusok. /mti/

--

11.15 rj

-11-

H 11.55

bb. 17. gálaműsorral zárult a „művészet és ifjúság,, ének-zenei fesztivál pécssett

han/rj pr

1980. április 5.

a pécsi nemzeti színházban gálaműsorra fejeződött be szombaton délelőtt a „művészet és ifjúság,, ének-zenei fesztivál eseménysorozata, amelyet idén először az egyetemi és főiskolai kulturális napok zenei bemutatóival együtt rendeztek meg, több mint ezer ifju muzsikusz közreműködésével. tizenegy felsőoktatási intézmény és hat dunántúli megye fiatal amatőr zenészei változatos műsorral gyöngyörködtették a zenekedvelő közönséget. a hangszeres és énekes szólólisták, együttesek bemutatói hat szintéren zajlottak. a pécsi kulturális intézményeken kívül komló művelődési háza adott otthont a koncertező fiataloknak. a három napos program alkalmat adott a tapasztalatcserére, szakmai tanácskozásra is. zenei szakértők részvételével elemezték, értékelték az ifjúsági zenei mozgalom eredményeit. /mti/

-. -

bb. 18. befejezte látogatását a szovjet hajóraj

k/cs/rj pp

1980. április 5.

szombaton elbucszott a budapestiektől a szovjetunió vörös zászlórenddel kitüntetett fekete-tengeri flottájának négy egységből álló folyami hajórajja, amely hazánk főszékhelyénél 35. évfordulója alkalmából érkezett budapestre. a hajóraj tisztjei és katonái négy napos látogatásuk során találkoztak a fővárosi párt, állami és társadalmi szervek vezetőivel, aktivistáival, továbbá veteránokkal, üzemi munkásokkal, fiatalokkal, uttorokkal és katonákkal. a szovjet tengerészek több ezer budapesti dolgozót fogadtak hajóikon, lehetővé téve, hogy megismerkedjenek mindennapi munkájukkal is. látogatásuk jól szolgálta a testvéri magyar-szovjet barátság ügyét. a szovjet hajóraj terv szerint folytatja útját a vízi-utvonal országai-ba. /mti/

-. -

12.25 rj

-12 -

13-15
Hoy

bb. 19. időjárásjelentés

rj pp

1980. április 5.

a meteorológiai intézet jelenti szombaton 13 órakor:

hideg éjszaka, hűvös nappal

kontinensünk nagy részén hidegre fordult az időjárás. különösen a balkán térségében és az égei tenger partvidékén szokatlanul hideg az idő, ezeken a területeken a nappali hőmérséklet több mint 10 fokkal marad el a sokéves átlagtól. a középpontjával a fekete-tenger nyugati része fölött örvénylő, alacsony nyomású légköri képződmény továbbra is hideg levegőt szállít közép és dél európa fölé. többszáz kilométer szélességű felhő és csapadékszónája az ural-tól az appennin félszigetig húzódik, területén sokfelé esik az eső, havas eső, a magasabb hegyekben tartós havazás alakult ki. az említett zónától északnyugatra lassanként erősödik a magas nyomású légköri képződmény, amelynek területén tulnyomóan száraz, az átlagosnál 4-6 fokkal hidegebb idő van.

hazánkban pénteken tulnyomóan borult idő volt, csupán a főváros környékén sütött ki 2-3 órára a nap. sokfelé hullott eső, az északi hegyvidéken helyenként havazás is kialakult. a lehullott csapadék mennyisége ma reggel 7 óráig általában csapadéknym és 10 mm között, a magasabb csúcson 10-14 mm között volt. a hőmérséklet csúcsértéke tegnap általában 3 és 8 fok között, a főváros környékén 10-12 fok között alakult. ma hajnalra mínusz 1 - plusz 4 fokig hűlt le a levegő, ma délelőtt folytatódott a tulnyomóan borult idő a keleti országrészben szórványosan esett az eső, nyugat-északnyugat dunántúlon havazás, hózápor volt, dél-dunántúlon helyenként havas eső hullott. a hőmérséklet 11 órakor 1 és 8 fok között alakult, nyugat dunántúlon helyenként viharos széllekedések voltak.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 5.7 fok volt, a százéves átlagnál 3.8 fokkal alacsonyabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított lényomás 1016 mb, gyengén emelkedik.

/folyt.köv./

12.35 rj

-13 -

Ha 13³⁰

bb. 19. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

várható időjárás vasárnap estig:

időnként felszakadozó felhőzet, többfelé eső, havas eső, néhány helyen havazás, hózápor. keleten is megerősödő, a dunántulon főként ma még időnként viharos északi szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 2- plusz 3 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 5-10 fok között.

a duna vízállása budapestnél 440 cm, a hőmérséklete 8 fok.
/mti/

bb. 20. szekszárdi bábegyüttes csehszlovákiában

blb/rj pp 1980. április 5.

szombaton csehszlovákiába utazott a szekszárdi babits Mihály Tolna megyei művelődési központ „musica”, bábegyüttese, amely egy hetet töltött csehszlovákiában. Sobeslavban négyszer lépett fel, majd Prágába is ellátogat. A vendzsereplést májusban viszszozza a sobeslavi bábjátszó együttes. /mti/

bb. 21. egzotikus madár -kiállítás szekszárdon

blb/rj pp 1980. április 5.

szekszárdon Afrika, Ausztrália és Dél-Amerika mintegy hatvan fajta kitenyésztett egzotikus madarát bemutató kiállítás nyílt Szombaton a Tolna megyei TIT székházában, a biológiai szakosztály, valamint Budapesti, Szegedi, Bajai, Kecskeméti, Pécsi, Kaposvári és Tolna megyei tenyésztők közreműködésével.

/folyt.köv./
13.00 rj

-14-

14 15
3P

bb. 21. / egzotikus madár... 1. folyt./rj

a három napig látható kiállítás újdonsága az, hogy az érzékeny diszmadarakat rácsos kalitka helyett fénycsővel világított, fűthető, üvegoldalú vitrinekben, élőhelyüknek megfelelő mohás, sásos, cserjés, faágas környezetbe helyezték. /mti/

-.-

bb. 22. a szerkesztőségek figyelmébe!

az április 4-19. sz. hírünk /fiatalok felvonulása... 2. folyt. 2. bek 4. sorában a szöveg helyesen:

.. a világ haladó erőivel, több mint három évtizede a ...

/mti/

-.-

bb. 23. nem volt öt találat

rj pp 1980. április 5.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 14. játékhetén 5 találatos szelvény nem volt.

a Lottó nyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 46 fogadónak volt, nyereményük egyenként 162.529.- forint

3 találatos 4 394 fogadónak volt, nyereményük egyenként 851.-ft.

a 2 találatos szelvények száma 144 015 db, ezekre egyenként 30.- forintot fizetnek.

/mti/

-.-

13.35 rj

-15-

14 15
3P

bb. 24. böjtösperec, himestojás, hal- és népművészeti vásár
- husvétii szokások

cs/, kör, Lér, Lász, cser/ rj pp 1980. április 5.

ezekben a napokban országsszerte felelevenítik a régi husvétii népszokásokat: sűrögnek-forognak a perecsütők, munkálkodnak a népművészek, tojásfestők, no és a halászok is.

borsod megyében, a tokajhegyaljai vidékhez tartozó községekben szombaton ismét begyújtották a bubos és kabolás kemencéket, sütötték a „böjtösperecet”, ezzel kínálják majd meg a husvétot köszöntőket és a locsolókat is. a matyóföldi községekben napjainkig élő szokás maradt, hogy valamennyi leány és asszony magafestette „himestojással”, ajándékozta meg a locsolókat: finom ecsettel „írják meg”, a hagyományos matyó formakincs virágait, a törökszegfűk, matyórózsák és girlandok között centiméternyi hely sem marad megfestetlen.

szombathelyen és kecskeméten nemcsak festették, de már árulták is a husvétii tojásokat. „egy kis emlékekkel megleplek, mert igazán szeretlek”, - ilyen és ehhez hasonló kedves versike köszöntötte azokat, akik a szombathelyi piacon vásárolták meg a locsolóknak szánt ajándékot. a városban, illetve a környező községek lányai-asszonyai.

kecskeméten 32 népművész kínálta portékáját a vásáron. a legnagyobb forgalmat a himestojás-festők bonyolították le: még a helyszínen sem győzték festeni a szebbnél szebb husvétii „jelképeket”, mindezek mellett - az idén első alkalommal felelevenített husvétii vásáron - tálasok, fafaragók, bőrdisz- és rézművesek, takácsok is elhozták áruikat, közülük többen bemutatták művészetüket a kíváncsiskodó vásárlóknak.

győrött halvásárt rendeztek - szombaton az utolsó frissen fogott hal is elkelt. a győri halászati szövetkezet halászhajói éjszaka is „munkálkodtak”, a szigetközi duna-szakaszon, a duna-ágakban és a mosoni dunán. az ünnepeket megelőző másfél hétben csaknem egy vagon friss folyami halat fogtak.

megkezdődött a halászat a fertő-tavon is. a magyar oldalon dolgozó halászok több mint ezer angolnafogó varsát raktak ki, s már 20 mázsát fogtak a kigyótestű halakból. a korábbi gyakorlatnak megfelelően ezeket élve ausztriába és az nszk-ba exportálják.
/mti/

13.40 rj

-16-

15.5
3P

bb. 25. hétvégi munka a földeken

kör/rj Lász/pp

1980. április 5.

szombaton benépesült a borsodi határ. az utóbbi napok kedvezőtlen időjárása ugyanis tovább növelte a tavaszi munkában már eddig is meglévő elmaradást, amelyet a márciusi tél okozott. ezt most a kedvező időjárást kihasználva több mint háromszáz traktor dolgozott a nagyüzemi táblákon. elsősorban a partosabb, lejtős területeken készítették elő a talajt a vetéshez. a bodrogközi részeken, valamint a taktaközben, ahol a talaj nem hült le, tavaszi árpát és a borsót vetették. dolgoztak a megye északi fekvésű területein is, például a saji völgyében, ahol a putroki tsz tábláin vetették a tavaszi árpát. a munka eredményeként a megyében egy nap alatt több mint ötszáz hektárral nőtt a bevetett terület nagysága.

szombaton tokajhegyalján, a 28 község határát magában foglaló zárt borvidéken is kisütött a nap. a több mint hétezer hektárnyi termőszőlő megmeteszve várja a fakadást, amely az időjárás miatt most még késik. a rügyvizsgálatok szerint egy-egy termőrugyból mindenek előtt a déli fekvésű táblákon két- sőt három fűrtképződmény fejlődésére számítanak. ez pedig pótolja az idei tél okozta elfagyásokat, amely nem volt nagyobb a korábbi évek átlagánál. a nagyüzemi gazdászok ezen a napon is készülődtek a tavaszi munkára. rendbehozták a borvidéken telepített helikopter leszállóhelyeket. az idén ugyanis a növényvédelmi társulás három helikopteréről mintegy négyezer hektár nagyüzemi és az azzal határos háztáji szőlőt műtrágyáznak.

bontakoizik a duna-tisza közti határ is: piros bimbo a kajszii, s néhány órás meleg napsütés kibontja a cseresznye és az őszi-barack virágszirmait. a fák szokottnál későbbi kitarulkozásával csökken a korai tavaszi fagyok veszélye, különösen az érzékeny kajszisoknál. a kertészek arra számítanak, hogy az időjárás „behozza lemaradását”, s egyszerre nyitja majd a gyümölcsfák rügyeit. így sürgősen pótolják a szeles, csapadékos idő miatt elmaradt növényvédelmi munkákat. ezért szombaton, ahol megfelelők voltak a munkafeltételek, permetezték a gyümölcsfákat. /mti/

-.-

13.45 rj

-17-

15.5
3P

bb. 26. áprilisi tél - fázna a balaton vendégei

cs/kov-kör-blb-lász-káp-szé/rj pp - 1980. április 5.

kékestetőn és a bükk csucsán, bánkuton a hóréteg vastagsága meghaladja a 20 centimétert - ez kiválóan alkalmas szízésre és ród-lizásra. a szokatlan áprilisi télben a sportolók tömegesen keresték fel a hét végén a mátrai síparadicsomot, ahol immár negyedik hónapja folyamatosan havas a sípálya. miközben a mátra csúcsát „tél-tábornok”, uralja, a hegyek lábánál már bontakozik a tavasz: az erdei tisztásokat elborította a fű, többfelé tavaszi virág bontotta ki szirmait, s rügyeznek a mogyoróbokrok is.

hasonlóan változatos a kép a bükkben. míg bánkut, a hegytető, hamisítatlan téli szórakozást nyújtott, s valóságos kocsi karavánok keresték fel szombaton a közkedvelt sítérpet, addig a megyei sík vidékén vetettek. a hirtelen havazás egyébként nem tett kárt az erdőben, mert a későn érkezett napsütés még csak a fűzeteket nyitotta ki.

szekszárdra és környékére, valamint a sárközre is hózápor hullott. a rossz időjárás gátolta a mezőgazdasági, kerti munkákat, s keresztül huzta a szabadba vágók számítását: az uttoroknak és iskolásoknak tervezett szombati ibolyaszedő turáját, s az illatos vadvirág nyílását is megállította a hideg. amíg a kellemesebb „levegőjű”, években ilyenkor már egymást érték a csoportos és autós kirándulók a gemenci erdőben, most megcsappant a turistaforgalom.

nem így bugacon és a balatonnál. bugacon április 10-ig mindennap foglalt a pusztát. az ünnepekre több csoport is érkezik olaszországból, az nszk-ból, akiket - a hagyományokhoz híven - fűtyűlős barackpálinkával fogadnak kecskeméten, a pusztán pedig ménes- és lovasbemutatót tartanak számukra. az ide látogató érdeklődőket feljutva várja a tájmuzeum, illetve a szabadtéri pásterkiállítás, no és a pusztát élő állatvilága: a szürke gulya, a pódrött szarvu rackanyáj és a sárga ménes.

a balaton-part veszprémi és somogyi idegenforgalmi központjában, balatonfüreden és siófokon is megnyitották az első idényszállodákat. mindenütt telt házra számítanak, hiszen az esős, szeles időjárás gyakran védett helyre kényszeríti a kirándulókat. eddig a szállodákba a tervezettnél kevesebb vendég érkezett, és sajnos fázna. az ibusz szervezésében mintegy hétszáz spanyol, nyugat-német, osztrák, francia, jugoszláv, és néhány egyéni, köztük belga turista a siófoki, a füredi és a keszthelyi szállodákban tölti a husvét-i ünnepeket. a váratlanul téliesre fordult idő miatt azokban az üdülőkhöz, ahol nincs központi fűtés, dupla takaróval látják el a vendégeket és villanykályhákat állítottak be szobáikba.

/folyt.köv./

14.25 rj

-18-

11.25
3P

bb. 26. /áprilisi ... folyt./rj

a hideg ellenére is változatos programokkal várták a turistákat: szombaton a spanyol csoport veszprémi „paprika-partyn”, vett részt, a többieket autóbussz-kirándulásra vitték, míg a keszthelyiek a hévizi melegvízű fürdőben találhattak kárpótlást.

a vendéglátók csaknem mindenütt jellegzetes husvét-i inycségekéről és ajándéktárgyairól is gondoskodtak. /mti/

.-.

bb. 27. befejeződtek a kárpátaljai barátsági napok

kal/rj pp

1980. április 5.

szombaton, a vásárosnaményban rendezett záróünnepséggel befejeződtek a kárpátaljai terület barátsági napjai szabolcs-szatmárban. a magyar és szovjet határmenti ország-részek immár hagyományos találkozójának programjában április 1-től sor került a kárpátaljai gazdagodó iparát és mezőgazdaságát illusztráló fotókiállítás megnyitására, nyíregyházán a képző-, nyírbátorban pedig a népművészek bemutatkozására. elhozta nyíregyházára a tavalyi kiadói termésének színe-javát az ungvári kárpátok könyvkiadó, a szovjet iróküldöttség mátyásfalván és nyíregyházán találkozott magyar munkásolvasóival, a megyeszékhely 9-es számú általános iskolájában a legkisebbek, a kárpátaljai iskolák apróságainak rajzkiállítását tekintették meg az érdeklődők.

a barátsági napok során a két megye politikai, állami és társadalmi életének vezetői versenyszerveződést írtak alá, amelyben a két szomszédos terület gyárainak és üzemének a munka hatékonyságát és a termelés növekedését célzó ideai vállalásai szerepelnek.

az eseménysorozatra a szovjetunióból hazánkba érkezett pártmunkásküldöttség - amelyet jurij vasziljevics ilnyickij, az szkp kárpátaljai területi bizottságának első titkára vezetett - szombaton hazautazott szabolcs-szatmár megyéből /mti/

.-.

9 part

16.15 rj

-19-

11.25
3P

bb 28. felhasználható 19 órától !

szovjet táncegyüttes vendégszereplése tatabányán

ráb/um pp

1980. április 5.

szombaton a tatabányai népházban mutatkozott be a szovjetunióból érkezett saratin abház állami táncegyüttes. a tíz évvel ezelőtt alakult fiatal tánckart a szovjetunió kivül megismerték már indiában és a távol-keleten is. repertoárjuk felöleli a szovjetunió számos nemzetiségének táncait, közte saját otthonuk, a kaukázus gazdag folklór kincsét.

tatabányán kivül hazánk 11 településén mutatkozik be az ötven tagú táncegyüttes. a többi között veszprémben, székesfehérváron, budapesten és debrecenben szerepelnek. április 13-án paksi előadással bucsuznak a szovjet táncosok a magyar közönségtől. /mti/

-. -

bb 29. időjárásjelentés

um

1980. április 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. április 5-én, szombaton este:

hideg éjszaka, hűvös nappal

várható időjárás vasárnap estig: időnként felszakadozik a felhőzet és egyre kevesebb helyen lesz újabb eső, havaseső, a magasabb hegyekben helyenként havazás. a keleti országrészben megélénkül, helyenként megerősödik a dunántúlon kissé mérséklődik az északkeleti-északi szél. a hőmérséklet holnap kora délután plusz 5 és plusz 10 fok között lesz.

/mti

-. -

- 20 -

18.10/um

19¹⁵
3P

a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke szombaton

rj pr, pp, sl

1980. április 5.

1. etika az egészségügyben
2. műveltebb szakmunkástanulók
3. korszerű növényvédőszer
4. ikarus összeszerelő üzem épül
5. antifasiszta filmek hónapja
6. egészségügyi világnap április 7.
7. ne kínáljuk szeszes itallal a gyerekeket
8. Lottó nyeremények
9. zászlólevonás
10. zalai kamaratánc fesztivál
11. néprajzi és helytörténeti kiállítás
12. viharos szél,
13. hazaérkezett óvári miklós
14. elutazott az szmbt küldöttség
15. elutazott a szovjet szakszervezeti küldöttség
16. kiállítóterem kaposvárott
17. „művészet és ifjúság,,
18. befejezte látogatását a szovjet hajóraj
19. időjárásjelentés
20. bábegyüttes csehszlovákiában
21. egzotikus madár-kiállítás
22. szerk. figy. /javítás a 4.-i 9. hírre/
23. nem volt ötös a Lottón
24. böjtösperec, hímestojás, hal
25. hétfégy munka a földeken
26. áprilisi tél- fázna a balaton vendégei
27. kárpátontúli barátsági napok
28. szovjet táncegyüttes vendégszereplése
29. időjárásjelentés
30. hírjegyzék

/mti/

-. -
- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: fehér péter, prukner pál, somogyi lajos

19.05rj

-21-

19¹⁵
3P

Belföldi hírek

v a s á r n a p

bb 1. svédországi keramikusok kiállítása miskolcon
kör/um hgy 1980. április 6.

a miskolci galériában vasárnap nyílt meg a magyar származású svédországban élő gusztáv kraitz és felesége, a svéd származású ulla kraitz műveiből összeállított kerámia kiállítás.

a két keramikusművész több mint félszáz magas fényű bevonattal kiégetett kompozícióját mutatták be, közte szobrokat, kert-plasztikákat, lakásdíszeket, mint például tálakat, faliképet.

a kiállítást katona imre művészettörténész, a budapesti iparművészeti múzeum osztályvezetője nyitotta meg, s azon részt vett a kiállító házaspár is. /mti/

-.-

- 1 -

12.50/um

hvh